การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานโดยทั่วไปของสถานประกอบการ และสภาพการดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการโดยใช้วิธีการลดต้นทุนการผลิต และวิธีพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กรรมการผู้จัดการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ ที่จดทะเบียนกับ กรมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 369 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามและรับกลับคืนทางไปรษณีย์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS V.11

ผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน ฯลฯ ประเภทของผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ผลิตเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน ฯลฯ เช่นเดียวกัน ประเภทของ แม่พิมพ์ใช้แม่พิมพ์พลาสติก ประเภทของธุรกิจเป็นบริษัทจำกัด ส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรเกิน 50 แรงม้า ใช้เครื่องฉีดพลาสติกขนาด 35-500 ตัน สัดส่วนการลงทุนส่วนใหญ่เป็นของคนไทย 100% มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 16-20 ปี ส่วนใหญ่มีมูลค่ายอดขายและปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น แต่กำไรไม่เปลี่ยนแปลง/ใกล้เคียงเดิมเมื่อเทียบกับปี 2547 มีจำนวนพนักงาน 20-50 คน มีกำลัง การผลิตสูงสุด 20-50 ตัน/เดือน มีการผลิตจริงในปัจจุบัน 61-70% ของการผลิตเต็มกำลัง ส่วนใหญ่ รับจ้างผลิตตามใบสั่งซื้อของผู้อื่น จำหน่ายผลิตภัณฑ์เองโดยตรง จำหน่ายทั้งในประเทศและส่งออก วัตถุดิบหลักในการผลิตส่วนใหญ่ใช้ในประเทศทั้งหมด โรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้รับการรับรอง มาตรฐาน และไม่ได้รับการสนับสนุนจาก BOI อายุของเครื่องจักรหลักโดยส่วนใหญ่ 5-10 ปี ส่วนใหญ่ได้เริ่มดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงกิจการ/ผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มสักยภาพในการ แข่งขันแล้ว วิธีที่ใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงส่วนใหญ่ใช้วิธีการลดต้นทุนการผลิต

และผลสัมฤทธิ์ของการคำเนินการ สภาพการดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ของธรกิจอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกโดยใช้วิธีการลดต้นทุนการผลิต พบว่าโดยภาพรวม มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง การลดต้นทุนการผลิตในด้านวัตถุดิบ มีเพียงด้านแรงงาน โรงงานส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีควบคุมการสูญเสียของวัตถุดิบ และวิธีนำวัตถุดิบในกระบวนการผลิต ์ ที่เสียหายมาใช้ได้อีก (Recycle) และผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยรวมด้านวัตถุดิบ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่ามีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมากทั้งหมด การลดต้นทุนการผลิตในด้านการบริหาร การจัดการ โรงงานส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีลดอัตราการเกิดของเสียจากการผลิต และผลสัมฤทธิ์เฉลี่ย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รวมด้านการบริหารการจัดการ อยู่ในระดับมาก พบว่าส่วนใหญ่ มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ยกเว้น จัดทำ Stock เพิ่มขึ้นประมาณ 10-25% ต่อหนึ่งผลิตภัณฑ์ และจัดทำ Stock ผลิตภัณฑ์หลักเพิ่ม 30-40% ต่อการผลิต ที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง การลดต้นทุนการผลิตในด้านพลังงาน โรงงานส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีเพิ่มการใช้แสงสว่างจากธรรมชาติ โดยใช้กระเบื้องใส (Skylight Panels) และผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยรวมด้านพลังงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก การลดต้นทุนการผลิตในด้าน แรงงาน โรงงานส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีฝึกพนักงานให้มีทักษะในการทำงานหลายๆ ด้านเพื่อทดแทน แรงงานได้เมื่อมีการขาดงานหรือทำงานไม่ทัน และผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยรวมด้านแรงงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก มีเพียงใช้แรงงาน ต่างค้าว ที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับน้อย

สภาพการดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการของ ธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกโดยใช้วิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิม ด้วยการออกแบบโดยใช้วัสดุน้อยลงและลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ในตลาด ที่มีผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับปานกลาง ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ โรงงานส่วนใหญ่เลือกใช้วิธี ปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิม ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยปรับปรุงให้ใหญ่ขึ้น ทำให้เล็กลงตาม ความประสงค์ของลูกค้า

The purpose of this study was to investigate general conditions, the operation to increase competitive potential, and the achievement of plastic product industrial business. The informants of this study were 369 managing directors or partners of plastic product establishments registered with the Department of Industrial Works. Questionnaires were used to collect the data. Percentage, frequency, arithmetic mean, and standard deviation were used to analyze the data via SPSS V.11 software.

It was found that most informants' business dealt with production of tools, household products and furniture, etc. The majority of the establishments were of company limited type. The machines with over 50 horse power, plastic moulds, and plastic injectors with the size of 35-500 tons were used. The establishments were 100% owned by Thais. The business had been in operation for 16-20 years. The total sale steadily increased but the profits remained close to or the same as in year 2004. The number of employees was 20-50. The maximum production capacity was 20-50 tons/ month. The actual production was 61-70 % of the capacity. Most establishments produced the products to order, for locally sale as well as for export. Most raw materials were locally obtained. Most factories were not certified with any standards and were not supported by BOI. The machine age was 5-10 years. Most establishments had started to improve and develop their products to increase their competitive potential by reducing production capital.

With regard to the achievement of business operation by reducing production capital, it was found as a whole that it was at a moderate level. However, the by-aspect investigation revealed that the achievement was a high level except for that related to labor which was found at a moderate level. Regarding the reduction of the capital for raw materials, most plastic factories

did so by controlling the amount of waste and recycling the materials damaged during the production process. The achievement in this regard was at a high level. For the reduction of capital for management, most establishments did so by reducing the rate of production waste, which was highly achieved. However, the achievement related to the stock management was found at a moderate level. As for the reduction of capital for energy, the study indicated that most factories did so by using skylight panels to obtain more natural light and the achievement in this matter was at a high level. Apropos the reduction of production capital for labor, most establishments did so by training the employees to be able to do many jobs so that they could replace the absentees or they could work more when the production was behind the date line. The achievement in this matter, as a whole, was at a moderate level, but the detail investigation showed the high level of achievement except for that related to foreign labor which was achieved at a low level.

With regard to the operation to increase competitive potential by developing the products or creating the new ones, it was found that the achievement as a whole was at a high level. But the achievements of just one item was found at a moderate level; improving the old products by using less materials or copying other products existing in the markets. In creating new products, most establishments chose to improve the old products by making them smaller or bigger to meet the customers' needs.